

محمد لنگنهاوزن: عقل بدون هدایت وحی گمراه کننده است

همایش «عقلانیت و اعتدال در جهان معاصر» عصر روز گذشته به مناسبت روز جهانی فلسفه در مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران برگزار شد.

همایش «عقلانیت و اعتدال در جهان معاصر» عصر روز گذشته به مناسبت روز جهانی فلسفه در مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران برگزار شد.

محسن جوادی، استاد دانشگاه قم، در این همایش گفت: از نظر خیلی ها میانه روی کار بسیار ساده ای است در حالیکه اصلا اینطور نیست. اصطلاح حکمت عملی یکی از پنج گونه فعالیت عقلی است ولی خود فعالیت عقلی نیست. حکمت عملی جزو اخلاق و در کنار صوفیاست. حکمت عملی خودش یک نوع حکمت و به معنای درک اعماق هستی است.

وی افزود: فلسفه عملی به عقیده ارسطو محصول فرونسیس (phronesis) است. کارکرد فرونسیس از نظر او پیدایش معرفت معطوف به عمل (praxis) است. فرونسیس به حد وسط تعین می دهد. وقتی صاحب یک فضیلت هستیم باید قدرت و مهارتی داشته باشیم تا بتوانیم از آن استفاده کنیم. مثلا من وقتی فضیلت سخاوت دارم باید در هر حوزه ای سخاوت کنم یا سخاوتمندی هم تدبیر و ملاحظه می خواهد؟ در آثار افلاطون سه چهار مولفه درگیر فرونسیس هستند. خوب بودن آدم بخشی از درست عمل کردن و فرایند درست دیدن و درست استدلال کردن والایه خیلی پیچیده است.

محمد لنگنهاوزن، عضو هیئت علمی مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی(ره) به عنوان آخرین سخنران این مراسم گفت: امروز علاوه بر اینکه روز جهانی فلسفه است روز علامه طباطبائی هم هست. کسی که به تعادل عقلی درباره امور دینی قائل بود. عقل بدون هدایت وحی، گمراه کننده است. در گذشته مسیحیان می گفتند کتاب مقدس نباید در هیچ خانه ای باشد چون کتاب مقدس را به تنهایی نمی توان متوجه شد. باید حتما یک همراه وجود داشته باشد. به عقیده علامه طباطبائی همه مسائل را نمی توانیم با عقلانیت اثبات کنیم ولی در امور مختلف می توانیم به عقل تکیه کنیم.

وی افزود: در دوره مدرن چالش ها نسبت به دین خیلی زیاد شده است. در آثار کانت گفته شده براهین خدا باطل است به همین دلیل خیلی ها فکر می کنند هیوم و کانت ضد خدا بودند در حالی که اینطور نیست. هیوم می گوید: خدا یک موجود واحد است که تحت هیچ جنس و فصلی نمی آید ولی از کیفیت ها و صفت هایش می توانیم استنتاج کنیم که خدا چگونه است. به عقیده هیوم خدا بی همتا و فراتر از جنس و فصل است پس با عقل مستدل می توانیم آن را درک کنیم این درحالیست که هیوم شکاکیت خود را دارد.

بنیانگذار انجمن دانشجویان مسلمان دانشگاه تگزاس جنوبی ادامه داد: از ابتدای دوران کلیسا و حتی همین الان خیلی ها معتقدند برای رسیدن به حقیقت دینی برهان حتی می تواند مانع باشد. من این دیدگاه را قبول ندارم ولی نباید هم بگوئیم آنها بد و یا ضد عقل هستند.